עתונאית אמריקאית יהודיה מאשימה את יושב־ראש הנהלת הסוכנות בביזבוז משווע של כספי המגביות והתרומות

כמה עולה אריה פינקוס לעם היהודי?

המאשימה ד"ר טרודה וייס־רוזמרין, עורכת כתב העת היהודי בארצות־הברית, ג'ואיש ספקטייטור, שגרמה בעבר לפיטוץ שערוריית רסקו, ועתה מנהלת מערכה צי־בורית בקרב יהדות ארצות־הברית כדי שיושב־ראש הסוכנות היהודית יגלה ב־רבים את חשבון הוצאותיו המלא.

סכום של 470 מיליון דולר של אר־צות־הברית, שהם כשני מיליארד לי־רות ישראליות, יזרים השנה העם היהודי לקופת הסוכנות היהודית לארץ־ישראל. סכום ענק זה מיועד להעלאתם ולקלי־טתם בישראל של 53 אלף עולים חד־שים, הצריכים להגיע לארץ, לפי התח־זית, מארצות־המצוקה.

זהו לפחות היעד הרישמי של המיליארדים הניגבים מכיסי בני העם היהודי ברחבי העולם.

איזה חלק מסכום זה מגיע בסופו של דבר אל העולים, ואיזה חלק הולך לאיבוד בדרך או מוצא למטרות שאין להם כל קשר עם העלייה וקליטתה, זו כבר שאלה אחרת. רק לאחרונה הסתבר שנוסף לשחי־תות ולביזבוז שהם חלק ממנה, והנחשפים מדי שנה מבלי לעורר רעש על־ידי מבקר הסוכנות, משמשת הסוכנות היהודית גם כסות לכל מיני פעולות סודיות ומפוק־פקות הנושאות את השם קרן ספיר, ושעליהם לא דווח מעולם, לא בתקציבה של ה־סוכנות ולא בדו"חות שמפרסם המבקר שלה.

בתקציב הסוכנות היהודית, מו־פיע הסכום של 484,285 דולר (כשני מיליון ל"י) כתקציב לישכת יו"ר הנהלת הסוכנות לשנת התקציב 1973/74. סכום זה, הגדול השנה ב־100 אלף דולר מתק־ציב הלישכה בשנה שעברה, מתחלק ל־סכומים שונים, שאינם נוגעים ישירות לפעולות הלישכה, אך נמצאים בשליטתו של היו"ר, כמו המכון להכשרת פעילי מגביות (160 אלף דולר) או המדור לשי־רותים חברתיים (33 אלף דולר). לתפעול את תקציב ההוצאות של לישכת היו"ר.

פרשת מחירו של היו"ר פינקוס לא זכתה כלל להדים בישראל. אבל מזה חו־דשים מיספר שהיא מעוררת התרגשות, לפחות בתחום המצומצם של העסקונה ה־ציונית בארצות־הברית ובבריטניה.

הפרשה כולה התחילה בכתב־עת יהודי קטן המופיע בארצות־הברית, הג'ואיש ספקטייטור. כתב־עת זה, הוא יראחן המו־פיע עשר פעמים בשנה, והנפוץ בעיקר במרכזים הקהילתיים של יהודי ארצות־הברית. הוא ערוך ומוצא לאור בידי דמות מיוחדת במינה בנוף היהודי של ארצות־הברית — הד"ר טרודה וייס־רוזמרין.

הגברת רוזמרין, ייקית ילידת פרנקפורט, מומחית לשפות ולעמים השמיים והוגת־דיעות בתחומי הדת והפילוסופיה, חיברה בעבר ספרים בנושאים כמו „היהדות והנצרות" או „משה העברי: תשובה ל־זיגמונד פרויד." היא מקובלת כמרצה ומטיפה, הסובבת בקהילות היהודיות בארי־צות־הברית, שם היא מעוררת לא מעט פולמוסים בזכות דיעותיה הבלתי מקובלות.

אולם טרודה וייס־רוזמרין, אינה מס־תפקת רק בנושאים מיטאפיסיים פילוסו־פיים. היא לוחמת עיקשת גם בענייני מטריאליים מאוד. מבחינה זאת מזכיר כתב־העת שלה מאוד את העולם הזה *.

היתה זו היא שפוצצה לפני כארבע שנים את שערוריית רסקו, אחרי שחשפה את העיסקה של הנרי טורצ'ינר, לשעבר נשיא הסתדרות ציוני אמריקה, בשטרות שאירגון זה קיבל מחברת רסקו, שטור־צ'ינר היה מנהלה בארה"ב. היא שגרמה

(המשך בעמוד 26)

חושפת השערוריות

היושב־ראש ואשתו

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה פינ־קוס, ואשתו חסיה, סוציולוגית במיקצועה. פינקוס, שמצב בריאותו רופף, ידוע כמי שאינו חס על עצמו ועובד מעל לכוחותיו. יחד עם זאת, טוענים מבקריו, הו־צאות לישכתו הם מעבר לכל פרופורציה.

פיים. היא לוחמת עיקשת גם בענייני

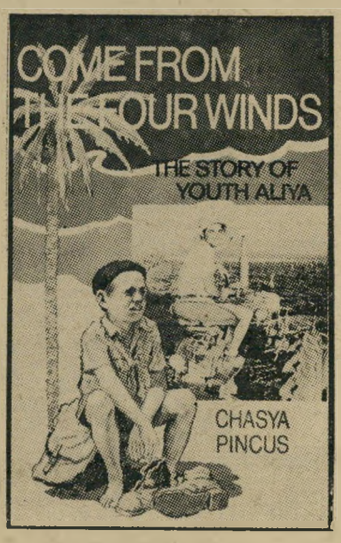

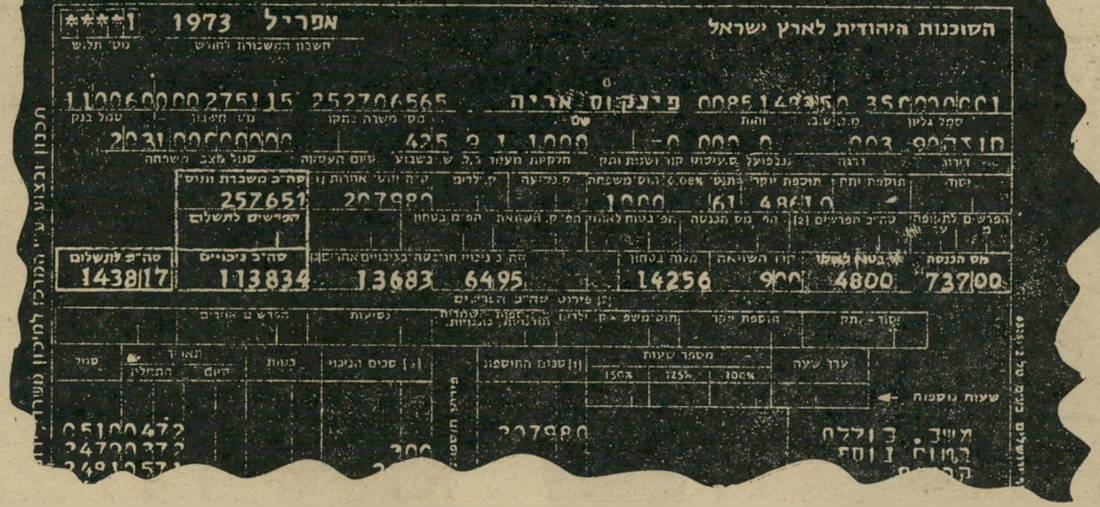

הלוקש של פינקוס

של יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית אריה פינקוס, אותו מציאים לכל דורש. לעומת זאת, אין הסוכנות מפרטת את חשבון ההו־צאות של פינקוס ואת פירוט ההוצאות של אחזקת הלישכות שלו. משכורתו של פינקוס, כפי שמעיד ה„לוקש", שווה למשכורת שר במשלת ישראל, היא מסתכמת בסכום של 2576 לירות ברוטו, ממנו מקבל אריה פינקוס, אחרי ניכויים, 1438 לירות.

משום כך היה זה רק טבעי כי אחד מראשי המגוננים על קרן ספיר, ואחד הראשונים שיצא בשצף קצף לסנגר על ספיר ופעולותיו החשאיות בחצר האחורית של הסוכנות היהודית, לא היה אלא ה־בוס הכל יכול של הסוכנות היהודית, היו־שב־ראש לואיס אריה פינקוס, 61. לא לחינם נחלץ אריה פינקוס, המשמש זה שבע שנים כיושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית, לעזרתו של פנחס ספיר. כי ל־פינקוס, כך מסתבר, יש הרבה מה להס־תיר בעצמו. כך, למשל, אין פינקוס מעוניין כל־כך שהציבור הרחב בישראל, או המוני התורמים היהודים ברחבי העו־לם, הממנים בתרומותיהם את תקציבה לישכת היו"ר עצמה, בה מועסקים בתל־אביב ובירושלים 19 עובדים, מופיע ב־תקציב הסוכנות הסכום של 166,429 דולר.

אלא שסכום זה אינו מגלה למעשה דבר ואינו עונה על השאלה: כמה עולה אריה פינקוס לעם היהודי? שכן, חשבו־נות הוצאותיו המרובות של היו"ר אינם מכוסים מתקציב לישכת היו"ר בלבד. מאלף ואחד סעיפים בתקציב ניתן להזדים כס־פים אל קופת היושב־ראש. וכמו שסעי־פים שונים בתקציב הסוכנות מיועדים באר־פן רישמי לפעולות סוציאליות, אך משמ־שים למעשה למימון עקיף של המיפלגות בישראל, כך גם סעיפים סתמיים בנוש־אים שונים ורחוקים זה מזה, יכולים להזין

---

* גם מבחינת השקפותיה הפוליטיות קרובה טרודה רוזמרין־וייס לדיעות הער־לם הזה. כך, למשל, היא דוגלת בהכרה בישות הפלסטינית ובפיתרון בעיית ארץ־ישראל באמצעות פדרציה בין שתי מדי־נות, הפלסטינית והעברית, שתחיינה זו בצד זו על אדמת ארץ־ישראל.

רבע־מליון עותקים

בערך, בחמש שפות, הוא מיספר העותקים בו הודפס הספר מארבע רוחות, סיפרה של חסיה פינקוס, רעיית היושב־ראש, על ההיסטוריה של עליית הנוער. כל הספרים הודפסו על־ידי הוצאות הקשורות בסוכנות היהודית, אבל לחסיה פינקוס עצמה היו רק הכנסות מעטות, מההוצאה האמריקאית בלבד. את שכר הסופרים משאר ההוצאות נידבה לעליית־הנוער.